

جمعه 3 شهریور 3 ذی الحجه 1438-25 آگوست 2017

اشغال ایران توسط متفقین در جریان جنگ جهانی دوم (1320ش)

اشغال ایران توسط متفقین در جریان جنگ جهانی دوم (1320ش)

از اواخر سال 1309 ش رضاخان روابط نزدیکی را با آلمان پایه‌ریزی کرد تا بتواند تهدیدات انگلستان و روسیه را خنثی کند. این روابط با شروع جنگ جهانی دوم گرم‌تر شد. رضاشاه صدها آلمانی را دعوت کرد تا به عنوان مستشار و متخصص در سازمان‌های دولتی و به ویژه در ارتش خدمت کنند. در سال 1320 ش و در بحبوحه جنگ جهانی دوم هنگامی که رضاخان تقاضای شوروی و انگلستان را برای اخراج آلمانی‌ها از ایران رد کرد این دولت‌ها با هماهنگی کامل، تصمیم گرفتند سرزمین ایران را اشغال کنند. سرانجام در بامداد سوم شهریور 1320 ش، سفیران انگلیس و شوروی به طور جداگانه یادداشت‌هایی تسلیم دولت ایران نمودند. در این یادداشت اعلام شده بود که چون دولت ایران در مقابل متفقین و درخواست‌های آنان مبنی بر عدم همکاری با مستشاران آلمانی و به خدمت گرفتن جاسوسان آن کشور، سیاست مبهمی در پیش گرفته و در اخراج عمال آلمان، اقدامی نکرده است، ارتش‌های شوروی و انگلیس وارد ایران شده و مشغول پیشروی هستند. شوروی، شمال، و انگلیس، جنوب ایران را متصرف شد. مرز این دو بخش، خطی فرضی بود که از میان تهران می‌گذشت و خود تهران هم در اشغال هر دو طرف بود. رضاخان در ابتدا تصمیم به مقاومت گرفت اما چون فاقد پایگاه اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بود و مردم از عملکرد مستبدانه و سیاست‌های او ناراضی بودند، نتوانست در برابر بیگانگان دوام بیاورد. بنابراین حکومت دیکتاتوری شانزده ساله رضاشاه تحت فشار اشغال‌گران فرو ریخت و او مجبور به استعفا و خروج از کشور شد. ورود نیروهای متفق به ایران در حالی صورت گرفت که دولت ایران، پیش از آن، نسبت به جنگ جهانی دوم، اعلام بی‌طرفی کرده بود. با این حال، اشغالگران روسی و انگلیسی، بدون توجه به این امر، قسمت‌های وسیعی از خاک کشور را اشغال نمودند و مصائب بی‌شماری برای مردم به وجود آوردند. در چنین شرایطی به یکباره، زبان‌های بسته باز شد و گلوهای گرفته، به نفس کشیدن افتاد. بازار انتقاد از اوضاع گذشته رواج یافت و پس از سال‌ها سکوت مرگبار، حملات به حکومت سراسر دیکتاتوری شانزده ساله رضاخانی آغاز شد. اشغال ایران که از سوم شهریور سال 1320، با تهاجم نیروهای انگلیس و شوروی از جنوب و شمال صورت گرفته بود، تا پایان جنگ در سال 1324، ادامه یافت.

آغاز نخستین دوره مذاکرات صلح بین ایران و عراق با نظارت سازمان ملل متحد (1367ش)

با خاموش شدن صدای توپ و تفنگ در جبهه‌ها و پایان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، مبارزه در صحنه سیاسی متوقف نگردید، بلکه ابعاد وسیع‌تری گرفت و دور جدیدی از تلاش‌های دیپلماتیک با هدف اجرای کامل قطعنامه 598 آغاز گردید. در راستای این امر، در عصر روز سوم شهریور 24 (1367 اوت 1988 م) اولین جلسه مذاکره بین وزرای خارجه ایران و عراق و دبیر کل سازمان ملل متحد در ژنو آغاز شد. اگر چه در این دور از مذاکرات، صحبت‌ها به طور واضح و ملموس، روشن نبود و در اجرای بندهای قطعنامه، پیشرفتی حاصل نشد، لیکن جمهوری اسلامی ایران توانست طی بیست روز مذاکره، به بهترین وضعیت مذاکراتی، سیاسی و تبلیغاتی دست یابد. هیئت جمهوری اسلامی ایران، اهرم‌های خود را با حوصله و تدریج مطرح ساخت و توانست جلوی کارشکنی‌های عراق را بگیرد. دور دوم مذاکرات در سوم مهرماه 1367، درباره مسائل گوناگون جنگ و قطعنامه 598 در نیویورک ادامه یافت.

ارتحال علامه محقق "محمد جواد نجفی" صاحب تفسیر آسان (1377ش)

آیت‌الله شیخ محمد جواد نجفی، از نویسندگان و عالمان معاصر، در سال 1302 ش (1342 ق) در یکی از روستاهای توابع خمین در استان مرکزی به دنیا آمد. وی پس از فراگیری علوم مقدماتی، در بیست سالگی جهت ادامه تحصیل به اراک و تهران رفت و در فقه، اصول، تفسیر و علوم عقلی به تبحر رسید. آیت‌الله محمد جواد نجفی همچنین از حضرات آیات سید محسن حکیم، سید محمود شاهرودی، سید ابوالقاسم خویی و سید محمد هادی میلانی، سمت نمایندگی و نیابت امور شرعیه داشت. ایشان سال‌های زیادی از عمر خویش را به تالیف و تصنیف آثار ارزشمند گذراند و در این راه، همت می‌ورزید. از این استاد محقق، آثار متعددی بر جای مانده که مصباح الشیعه، لطایف الصلوة، زندگانی حضرت عبدالعظیم حسنی و نیز ترجمه کتب دیوان حضرت علی بن ابی طالب، کتاب المهدی و اثبات الوصیه از آن جمله‌اند. همچنین تفسیر آسان که شانزده جلد از آن به چاپ رسیده است از آثار ایشان است. این عالم ربانی و محقق گرانقدر، سرانجام در 3 شهریور 1377 ش برابر با دوم جمادی الاول 1419 ق در 75 سالگی بدرود حیات گفت و به جوار رحمت حق شتافت.

ورود پیامبر اکرم(ص) و اصحاب به مکه در سفر حجة الوداع(10 ق)

پیامبر خدا(ص) پس از فراهم آوردن تدارکات سفر و امکانات لازم، به همراه دختر گرامی اش حضرت فاطمه زهرا(س) و تمامی همسران خود، در 26 ذی قعدة و به قولی در 25 این ماه، از مدینه خارج شد. در این سفر روحانی و به یاد ماندنی، در حدود یکصد و چهار هزار و یا یکصد و بیست و چهار هزار نفر از مسلمانان شرکت نمودند. آن حضرت، ابودجانه

تولد "ابوریحان بیرونی" دانشمند شهیر مسلمان (362 ق)

ابوریحان بیرونی، در شهر بیرون در حوالی خوارزم از شهرهای قدیم ایران متولد شد. وی از خردسالی به تحصیل علم و دانش، علاقه نشان داد و آموختن را آغاز کرد. ابوریحان در نوجوانی موفق شد در محضر ریاضی و نجوم و ستاره‌شناس بزرگ خوارزم، ابونصر خوارزمی، به تحصیل ریاضی و نجوم بپردازد. او در علوم چون تاریخ، جغرافی، نجوم و ریاضیات سرآمد عصر خود بود. بیرونی در سفری به هند با علما و حکمای آن دیار ملاقات کرد و پس از آموختن زبان سانسکریت، اطلاعات لازم را در جهت تالیف کتاب خود به نام "ماللهند" به دست آورد. ابوریحان، تالیفات بسیاری نیز در نجوم، منطق و حکمت دارد که آثار او را بیش از یکصد و ده عنوان ذکر کرده‌اند. او در استفاده از مطالب و اطلاعات در آثارش، شیوه‌ای نقادانه و موشکافانه داشت. از این رو، آثار و نوشته‌های ابوریحان از معتبرترین منابع بررسی آثار پیشینیان و معاصرانش به شمار می‌آید. وی تا آخرین لحظات عمر از آموختن دست برنداشت. وفات ابوریحان در سال 440 ق در هفتاد و هشت سالگی در غزنه روی داد.

تولد "خاقانی شروانی" شاعر بزرگ ایرانی (520 ق)

افضل الدین بدیل بن علی خاقانی شروانی، معروف به حَسَنُ الْعَجَم از بزرگ‌ترین شاعران قصیده گوی و از ارکان مسلم شعر فارسی به شمار می‌رود. وی نزد عمویش، کافی الدین و عمر بن عثمان، و پسر عمش، وحیدالدین عثمان، علوم ادبی و حکمت را فرا گرفت و مدتی در خدمت ابوالعلاء گنجوی، دانشمند مشهور آن زمان، تلمذ کرد و به دامادی او درآمد. او سالیانی در خدمت منوچهر شروانشاه و پسرش بود و مدح ایشان می‌گفت. مرگ فرزند و حبس و دیگر مصایب بر او روی نمود و در اواخر عمر به عزلت نشست. قوت اندیشه و مهارت او در ترکیب الفاظ و خلق معانی، ابتکار مضامین جدید، استفاده از راه‌های خاص در توصیف و تشبیه و آوردن ردیف‌های مشکل از خواص شعری او محسوب می‌شوند. ترکیبات او غالباً با خیالات بدیع همراه و با استعارات و کنایات عجیب آمیخته است و معانی خاصی را که تا عهد او سابقه نداشته، در بردارد. خاقانی بر اثر احاطه به غالب علوم و اطلاعاتِ عهد خود و قدرت خارق العاده‌ای که در استفاده از آن اطلاعات در کلام داشته، توانسته است مضامین علمی بی‌سابقه در شعر ایجاد کند. خاقانی در 595 ق در 75 سالگی در تبریز وفات یافت و در مقبره‌الشعراي سرخاب مدفون شد.

را جانشین خود در مدینه قرار داد و در حالی که بیش از شصت قربانی همراه داشت ابتدا به منطقه ذوالخليفة رفت و در مسجد شجره احرام بست و سپس به سوی مکه حرکت نمود. حضرت علی(ع) نیز که به همراه یاران خویش به سوی مکه عازم شده بود، یکی از یارانش را جانشین خویش در سپاه تحت فرمانش گذاشت و زودتر از آنان، به سوی مکه حرکت کرد. بدین جهت، چند روز زودتر از یارانش به پیامبر(ص) ملحق شد. حضرت علی(ع) در نزدیکی های شهر مکه معظمه، به پیامبر(ص) و سایر مسلمانان رسید و پیامبر(ص) با دیدن وی بسیار خرسند و خوشحال شد. به هر روی پیامبر خدا (ص) به همراه بستگان نزدیک و اصحاب و یارانش جهت انجام حج و زیارت خانه خدا در آخرین سال حیات با برکت خویش از مدینه عازم مکه مکرمه شد که این سفر در تاریخ اسلام به سفر حجة الوداع معروف گردید.